

Териториално статистическо бюро - Северозапад

Отдел „Статистически изследвания - Враца“

**ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВРАЦА
ПРЕЗ 2025 ГОДИНА**

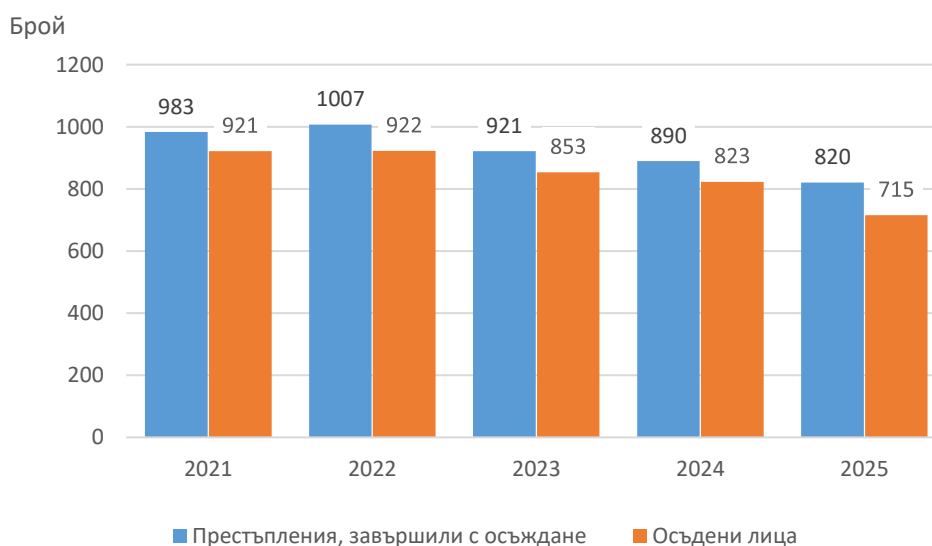
През 2025 г. в област Враца са приключили делата на 1 044 извършени **престъпления**. Делата за 436 от тях са завършили с ефективни осъдителни присъди, за 384 - с условно осъждане, за 9 - с оправдаване, за 4 с прекратяване, и за 211 - с освобождаване от наказание.

С осъдителни присъди (ефективни и условни) са приключили делата за 820 извършени престъпления.

През 2025 г. **обвиняеми** са били 940 лица, от които:

- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 372 лица, или 39.5% от общия брой на обвиняемите;
- условно осъдени са 343 (36.5%) лица;
- освободени от наказателна отговорност са 214 (22.8%) лица;
- оправдани са 9 обвиняеми лица (1.0%);
- на 2лица делата са прекратени (0.2%).

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица в област Враца през периода 2020 - 2025 година

Броят на **осъдените лица с влезли в сила присъди** през 2025 г. е 715.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

Общопасни престъпления¹

През 2025 г. най-голям е броят и съответно относителният дял на **общоопасните престъпления** - 452, или 55.1% от общия брой на наказаните престъпления. Осъдените за извършването на този вид престъпления са 382, или 53.4% от общия брой на осъдените лица.

Престъпления против собствеността²

На второ място в структурата на престъпленията, завършили с осъждане в област Враца през 2025 г., са тези против собствеността. С осъдителна присъда са приключили делата за 142 извършени престъпления (17.3% от всички престъпления, завършили с осъждане). Осъдени са 147 лица, или 20.6% от общия брой на осъдените през 2023 г.

Престъпления против личността³

През 2025 г. в област Враца са наказани 97 престъпления против личността (11.8% от всички престъпления, завършили с осъждане). За извършването им са осъдени 74 лица, или 10.3% от общия брой на лицата с влезли в сила присъди през годината.

Осъдени лица по пол и възраст

Разпределението на осъдените през 2025 г. лица в област Враца по пол и възраст е следното:

Броят на осъдените мъже е 642, или 89.8% от общия брой на осъдените лица. С най-висок брой и относителен дял са мъжете във възрастовата група 30-39 години – 26.0% от общия брой на осъдените мъже.

Осъдените жени са 73 (10.2%). Сред тях с най-висок относителен дял са жените във възрастовата група 30-39 години – 27.4% от общия брой на осъдените жени.

¹ Включват престъпления, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

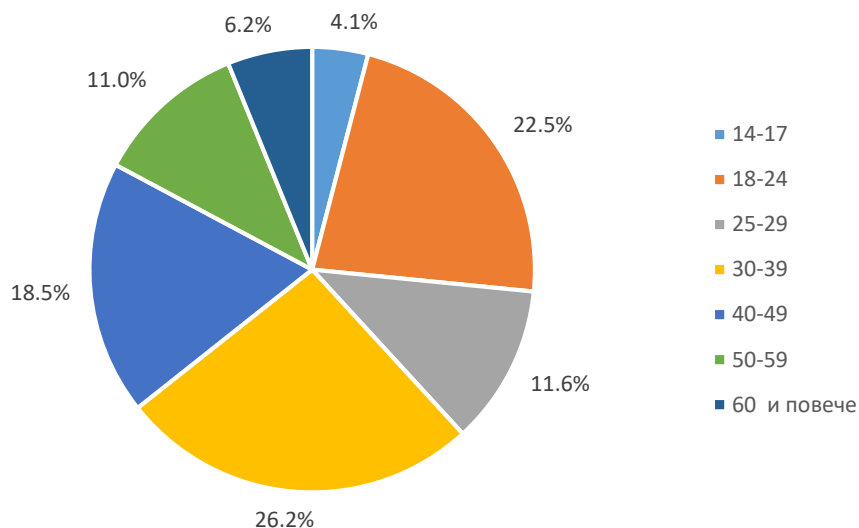
² Включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие

³ Включват убийства, телесни повреди, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обида и клевета, разврат и трафик на хора.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Осъдените непълнолетни лица (14 - 17 години) са 29, или 4.1% от всички осъдени.

Фиг. 2. Структура на осъдените лица по възраст в област Враца през 2025 година

Осъдени лица по наложени наказания

В структурата на осъдените по наложени наказания най-голям е относителният дял на *лишените от свобода*. През 2025 г. те са 508, или 71.0% от общия брой на осъдените лица. От тях най-много са лишените от свобода за срок до 6 месеца (44.3% от всички осъдени на лишаване от свобода), следвани от лишените от свобода за срок от 6 месеца до 1 година – 16.2%.

Наказанието *пробация* е наложено на 124 лица (17.3% от всички осъдени), *глоба* - на 74 (10.3%), а *обществено порицание* - на 9.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Методологични бележки

Статистическото изследване за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди осигурява информация на базата на годишни данни, получавани от районните, окръжните и военните съдилища.

Обект на наблюдение е дейността на районните, окръжните, военните съдилища и на Специализирания наказателен съд по наказателните дела от общ, частен и административен характер. Съгласно Закона за съдебната власт (изм. И доп. ДВ. бр. 32 от 26 април 2022 г.) Специализираният наказателен съд (СпНС) е закрит. Първоинстанционните наказателни дела пред СпНС, по които е проведено разпоредително заседание, стават подсъдни на Софийския градски съди разглеждането им продължава от съдебния състав, провел заседанието. Съдиите от съдебните състави, които не са преназначени в Софийския градски съд, се командироваат за участие в разглеждането на делата до приключването на производствата по тях.

Единици на наблюдение са престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди в рамките на отчетната година.

В **броя на престъпленията**, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, за които наказателните дела са завършили с условна или ефективна присъда, независимо от броя на извършителите.

Престъпление, извършено от повече от едно лице (в съучастие), се счита за завършило с осъждане, когато поне едно от обвиняемите лица е осъдено ефективно или условно. В случай, че дело приключи с оправдателна присъда за всички лица, извършители на престъплението, то се отчита за завършило с оправдание.

Престъпление се отчита за завършило с прекратяване, когато спрямо извършителя или всички извършители делото е прекратено.

В **броя на обвиняемите лица** се включват ефективно осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В **броя на осъдените лица** се включват всички осъдени лица, на които с влязла в сила присъда им е наложено ефективно или условно наказание. Когато няколко лица са осъдени за извършването на едно престъпление, престъплението се отчита само един път, а всяко лице поотделно - в зависимост от изхода на делото. В случаите, когато в едно наказателно дело е осъдено лице за повече от едно престъпление, се отчита най-тежкото наложено наказание по съвкупност. Когато едно

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВРАЦА ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

лице е осъдено за няколко престъпления, то се отчита към най-тежкото наказуемо деяние, а всяко престъпление поотделно - към съответния вид престъпление.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече навършени години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно чл. 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, **е наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица са получени от изчерпателно изследване чрез статистически формуляри „Карта за обвиняемо лице“ (1-СС), попълвана от органите на досъдебното и съдебното производство и информация от административен източник Единна информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Допълнителна информация относно методологията и данните от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ е публикувана на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56).